

Fatland Ølen AS
Postboks 241
5588 ØLEN

Fatland Ølen AS, Vindafjord kommune- Oversendelse av kontrollrapport

Vedlagt følger rapporten fra kontrollen ved deres virksomhet 04.05.2011, kontrollrapport nr. 2011.020.I.FMRO.

Fristen for å melde tilbake om eventuelle feil og misforståelser i rapporten er tre (3) uker fra dette brevet er mottatt. Dersom vi ikke hører noe, får rapporten status som endelig **03.06.2011**.

Kontrollgebyr:

Fatland Ølen AS er plassert i risikoklasse 3. Bedriften skal dermed betale kontrollgebyr, NOK 11 400 for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif), tidligere kalt Statens forurensningstilsyn (SFT), vil oversende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret skal betales senest 30 dager etter fakturadato.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass fylkesmiljøvern sjef

Kristin Espeset
senioringeniør

Saksbehandler: Kristin Espeset
Saksbehandlers telefon: 5156 8878

Kopi til:
Vindafjord kommune

5580 Ølen

Fylkesmannen i Rogaland Miljøvernavdelingen

Saksbehandler: Kristin Espeset
Telefon: 5156 8878

Saksnr.: 2011/4778

Fatland Ølen AS i Vindafjord kommune - Kontrollrapport

Rapportnr.: 2011.020.I.FMRO

Type kontroll: Verifikasjon

Informasjon om virksomheten:

Navn: Fatland Ølen AS	Organisasjonsnr. (bedrift og juridisk eier): 973165585
Postadresse: Postboks 241, 5588 Ølen	Besøksadresse:
Utslippstillatelse: 17.12.1997	Bransjenr. (NACE-kode): 10.110
Risikoklasse: 3	Kommune/kommunenr.: Vindafjord/1160
Kontrolldato: 04.05.2011	Tidspunkt for forrige kontroll: 1992

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Inge Fatland teknisk leder Audun Stople - slakterileder Lill E. Spartveit – HMS- kvalitetskoordinator Svein Olav Lilleås- Økonomisjef Øivind Johansen – Konsulent fra COWI	Fra fylkesmannen: Kristin Espeset (saksbehandler og kontrollør)
---	--

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Hovedtema for kontrollen var:

- Forurensningsloven
- Internkontrollforskriften
- Utslipp og renseanlegg

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket 1 avvik under kontrollen.

Fylkesmannen har 2 anmerkninger.

Rapport godkjent (dato): 10.05.2011

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernsjef

Kristin Espeset
senioringeniør

Bakgrunn

Hovedpoenget med tilsynet var å få innsikt i hvilke systemer bedriften har med hensyn til ytre miljø. Dette vil være et godt utgangspunkt for den videre prosessen som skal gå framover med fastsettelse av ny tillatelse.

Definisjoner

Avvik defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning defineres som et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for den bransje virksomheten tilhører er sammenstilt og ligger tilgjengelig på internett, www.regelhjelp.no.

Hjemlene for de avvik som gis etter denne kontrollen ligger i følgende regelverk:

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer.
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)*, av 06.12.1996, med senere endringer.
- *Utsleppsløyve for Fatland Ølen AS av 17.12.1997*

Resultater fra kontrollen

Avvik 1: Bedriften har ikke vurdert om kjemikaliene som brukes kan erstattes med kjemikalier med mindre helse- og miljørisiko.

Bedriften hadde ikke kjennskap til substitusjonsplikten, og hadde dermed heller ikke foretatt vurdering av benyttede kjemikalier med tanke på substitusjon.

Avvik fra:

Produktkontrollloven § 3a) Substitusjonsplikt. Internkontrollforskriften § 5, 2.ledd nr.6.

Bedriften vil kunne få lukket avviket ved å beskrive et system for klassifisering av kjemikalier. For informasjon om substitusjonsplikten se vedlagt veiledning. På nettsiden til Klif er det også en trinn for trinn veiledning: <http://www.klif.no/no/naringsliv/Substitusjon-av-kjemikalier/Substitusjon-trinn-for-trinn/>

Anmerkning 1:

Fatland Ølen AS overskrider utslippsrammene og utslippsgrensen i tillatelsen.

Dette var ikke tema for kontrollen, og ville normalt gitt avvik. Produksjonen i dag er relativt lik forholdene satt i tillatelsen av 17.12.1997.

Fatland Ølen AS har i dag en produksjon som går utover rammen i gjeldende utslippstillatelse fra 17.12.1997 når det gjelder mengde foredlet vare. Mengde slaktet og skjært er lavere enn utslippsrammene. I egenrapporten for 2010 rapporteres det om brudd på alle utslippskrav. Selv i 2008 da mengde foredlet kjøtt bare var noe over rammen, og mengden slaktet og skjært var lavere enn rammen i tillatelsen (slik at en samlet sett skulle forvente at utslippskravene skulle kunne overholdes) var det overskridelser på alle utslippskrav på alle 11 prøvetakingstidspunkt unntatt målingen i juni.

	Rammer i utslippstillatelse av 17.12.1997	Faktisk produksjon i 2008
Produksjon storfe/småfe ved slakterianlegg (tonn/år)	12 000	8696
Produksjon foredla vare (tonn/år)	10 000	13 878
Skjæring (tonn/år)	20 000	12 614

	Utslippsgrenser i utslippstillatelse av 17.12.1997	Faktisk utslipp i 2008 (middelverdi)
Suspendert stoff (SS), mg/l	200	494
Total- fosfor (Tot-P), mg/l	10	52
Org.stoff (KOF), mg/l	1200	2852
Fett (mg/l)	150	222

Når bedrifter rapporterer sine utslippstall og hvor mye som er produsert, skjer dette i et skjema der rammene for produksjonen og grenseverdier for utslipp er forhåndsutfyllt av Fylkesmannen. I denne forhåndsutfyllingen har det skjedd en feil slik at rammer for produksjonen både fra gjeldene og en eldre (og dermed utgått) tillatelse står oppsatt. Fatland

Ølen AS har hvert år kommentert at det som er oppsatt er forvirrende og etterlyst en klargjøring. Dette har ikke blitt fulgt opp av Fylkesmannen, og dette kan ha ført til at det har vært vanskelig for Fatland Ølen AS å forholde seg til utslippskravene. Fatland Ølen AS har imidlertid et selvstendig ansvar for å ha oversikt over, og overholde gjeldende utslippsrammer.

Fatland Ølen AS har informert Fylkesmannen at søknad vil bli sendt inn i løpet av kort tid. Dersom det søkes om større utslippsmengder enn det som er i gjeldende tillatelse vil Fylkesmannen raskt legge søknaden ut på offentlig ettersyn med kunngjøring i aviser. Fylkesmannen vil deretter fastsette en helt ny utslippstillatelse. Fatland Ølen AS kan ikke regne med at utslippsgrensene uten videre økes i tråd med at produksjonen ved bedriften øker. Det er mulig at Fatland Ølen AS må ha bedre rensing. Dette vil være en del av vurderingen som Fylkesmannen gjør i forbindelse med fastsettelse av ny utslippstillatelse.

Ved fastsettelse av ny utslippstillatelse vil det tas stilling til hvilke parametre som det fastsettes utslippsgrenser for.

Etter at ny utslippstillatelse er fastsatt vil overskridelser av produksjonsrammer og utslippsgrenser ikke bli akseptert.

Anmerkning 2:

Fatland Ølen AS har gjennomført en BAT-gjennomgang (Best Available Techniques). Her er det blant satt opp at det vil bli satt i gang arbeid for å fastsette miljømål for bedriften i løpet av 2011/2012. Dette er også et krav i internkontrollforskriften §5, 2. ledd nr 5. Fylkesmannen vil ta opp dette som tema ved neste tilsyn hos Fatland Ølen AS. Fylkesmannen gjennomfører et risikobasert tilsyn og plukker ut ulike tema for hvert tilsyn.

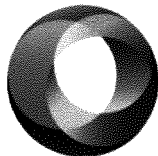
Andre forhold:

1. Ved Fatland Ølen AS er spillvann og prosessvann sammenvevd i rørsystemet innad i bedriften. Kontrollpunktet for utslippsmålinger måler derfor kvaliteten på alt avløpsvann samlet og ikke utelukkende prosessvann.
2. Energi: Det er positivt at det gjennomført en investering i energisparetiltak. En varmepumpe vil hente energi fra kjølemaskiner og bruke den til forvarming av produksjonsvann.

--- §§§ ---

Vedlegg:

1. Veiledning om substitusjonsplikten

Substitusjonsplikten

Å bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier med mindre farlige alternativer – en kontinuerlig prosess

Substitusjon betyr erstatning. Substitusjonsplikten innebærer at den enkelte virksomhet må vurdere sin kjemikaliebruk og gå over til mindre skadelige alternativer der det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe. Alle virksomheter som yrkesmessig bruker produkter som inneholder helse- og miljøskadelige kjemikalier skal vurdere substitusjon.

Hva må din virksomhet gjøre?

Virksomheten har plikt til å finne ut hvilke kjemikalier som kan utgjøre en fare og vurdere risikoen for helse og for miljøet. Du har plikt til å skaffe deg denne kunnskapen. Lovverket stiller krav om at du skal vurdere om de produktene du bruker som inneholder farlige kjemikalier kan erstattes av mindre farlige alternativer. Et produkt kan føre til helseskade eller miljøforstyrrelse under produksjon, ved vanlig bruk eller når produktet ender som avfall. Du skal vurdere om det finnes et annet kjemikalie med mindre risiko. Det er også mulig å velge en annen arbeidsmetode der man kan unngå bruk av farlige kjemikalier.

Skriftlig dokumentasjon

Kravene som følger av substitusjonsplikten skal innarbeides i bedriftens internkontroll. Alle vurderinger som blir gjort i forhold til substitusjon skal dokumenteres skriftlig.

Hvem gjelder substitusjonsplikten for?

Alle virksomheter som bruker produkter som inneholder kjemikalier som kan være en risiko for helse og miljø omfattes av substitusjonsplikten. Dette gjelder både brukere i privat og offentlig sektor, og i produksjonsvirksomhet og tjenesteytende virksomhet.

Hvilke stoffer bør erstattes?

Det er viktig å identifisere de stoffene som har de farligste egenskapene og begynne med å erstatte disse. Klima- og forurensningsdirektoratet har fokus på de stoffene som står på miljømyndighetenes liste over prioriterte miljøgifter.

Hjelp til substitusjon

Mer informasjon om substitusjon finner du på www.klif.no. Her ligger også en veileder som Klif har laget som viser en "trinn for trinn"-prosedyre for substitusjon.

Husk at substitusjon er en kontinuerlig prosess!

Produktkontrollloven omhandler helse og miljø og produktets egenskaper gjennom livsløpet. I § 3a står det at hvis virksomheten bruker et produkt som inneholder kjemiske stoffer som kan medføre helseskade eller miljøforstyrrelse, skal den vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

I tillegg til Produktkontrollloven er substitusjon knyttet til Arbeidsmiljøloven og kjemikalieforskriften som arbeidsmiljømyndighetene forvalter. Dokumentasjonskrav i forhold til substitusjon er hjemlet i internkontrollforskriften.

